

POSTANOWIENIE

Dnia 2 lutego 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa L. G.

przeciwko M. M.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 2 lutego 2012 r.,

zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 17 grudnia 2010 r.,

1. oddała zażalenie,
2. przyznaje adw. K. G. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego kwotę 1800 (jeden tysiąc osiemset) zł podwyższoną o stawkę podatku od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu w postępowaniu zażaleniowym.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił wniesioną w dniu 20 września 2010 r. apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 12 czerwca 2007 r., z powodu uchybienia terminu z art. 369 § 2 k.p.c. do jej wniesienia. W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wskazał, że zaskarżony apelacją wyrok zapadł po zamknięciu w dniu 12 czerwca 2007 r. rozprawy, na której pozwany nie był obecny, był jednak o jej terminie prawidłowo powiadomiony; nadesłał pismo datowane 12 czerwca 2007 r., z którego wynikało, że o nieobecności na rozprawie i jej przyczynach informował telefonicznie. Zarządzeniem z dnia 11 czerwca 2010 r. Przewodnicząca Wydziału wezwała pozwanego do wyjaśnienia w jaki sposób należy traktować pismo z 12 czerwca 2007 r., pod rygorem przyjęcia, że jest to wniosek o sporządzenie uzasadnienia. Pozwany poinformował Sąd, że podtrzymuje wypowiedź z pisma z dnia 12 czerwca 2007 r. i wskazał, że jeżeli sprawa będzie się toczyć dalej, wnosi o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. Postanowieniem z dnia 20 sierpnia 2010 r. Sąd Okręgowy ustanowił dla pozwanego adwokata z urzędu i w dniu 3 września 2010 r. doręczył mu odpis wyroku z dnia 12 czerwca 2007 r. z uzasadnieniem; pełnomocnik ten złożył apelację. Sąd Apelacyjny odrzucając tę apelację ocenił, że w przytoczonych okolicznościach brak było podstaw do przyjęcia, iż pozwany ma ciągle otwarty termin do jej wniesienia. Wyrok uprawomocnił się w dniu 4 lipca 2007 r., przeto apelacja, jako spóźniona, podlegała odrzuceniu.

W zażaleniu na to postanowienie pozwany zarzucił naruszenie art. 379 pkt 5 k.p.c. w związku z art. 5 k.p.c., art. 357 § 2 k.p.c. oraz 108 k.p.c. wnosząc o jego uchylenie. Wniósł nadto o przyznanie od Skarbu Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne.

Pismo pozwanego datowane 12 czerwca 2007 r., nadane w placówce pocztowej w dniu 13 czerwca 2007 r., miało jednoznaczną treść – pozwany

poinformował jedynie Sąd, że uprzednio zgłaszał telefonicznie, iż będzie nieobecny na rozprawie z uwagi na brak pieniędzy na bilet do S. Nie było przeto podstawy do wnioskowania, że intencją pozwanego było uzyskanie, na skutek tej treści pisma, wyroku z uzasadnieniem, o ile taki miałby zapaść po rozprawie wyznaczonej na dzień 12 czerwca 2007 r. Również w odpowiedzi na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału, którego celem było wyjaśnienie intencji wyrażonej w piśmie z 12 czerwca 2007 r., pozwany nie potwierdził przypisywanej mu chęci uzyskania wyroku z uzasadnieniem. Nie wchodziła w rachubę możliwość potraktowania tego pisma jako wniosku o sporządzenie i doręczenie wyroku z uzasadnieniem przy zastosowaniu art. 130 § 1 zd. 2 k.p.c. Z powołanego przepisu wynika bowiem dyrektywa rozpoznania pisma zgodnie z jego treścią, także wówczas, gdy zostaje ono mylnie oznaczone lub dotknięte jest innymi oczywistymi niedokładnościami, natomiast przepis nie dopuszcza możliwości przypisania pismu procesowemu innej treści niż w nim wyrażona. Bezskuteczne jest przypisywanie pismu ex post - czy to przez sąd, czy przez stronę - domniemanej intencji, nie znajdującej odzwierciedlenia w treści pisma i mającej w konsekwencji prowadzić do zmiany tak treści jak i sensu pisma. Działania podjęte przez Sąd Okręgowy w sprawie niniejszej w 2010 r., z uwagi na treść obowiązujących przepisów, są niezrozumiałe. W żadnej też mierze nie można było przyjąć, że doręczenie, z inicjatywy Sądu, uzasadnienia wyroku zapadłego niemal 3 lata wcześniej, jedynie na podstawie pisma pozwanego usprawiedliwiające nieobecność na rozprawie, niweczy skutki upływu terminu do złożenia apelacji. Sąd Apelacyjny trafnie przeto ocenił, że apelacja została złożona z uchybieniem ustawowego terminu do jej wniesienia i jako spóźnioną należało ją odrzucić.

W zażaleniu skarżący, w osobie ustanowionego pełnomocnika, trafnie dowodzi, iż Sąd Apelacyjny nie doręczając mu uzasadnienia zaskarżonego postanowienia uchybił obowiązkowi wynikającemu z art. 357 § 2 k.p.c., uchybienie to nie miało to jednak żadnego wpływu na wynik sprawy. Pełnomocnik pozwanego zapoznał się z uzasadnieniem i w terminie złożył zażalenie.

Pełnomocnik pozwanego zasadnie też wskazuje, że Sąd Apelacyjny odrzucając sporządzoną przez niego apelację, powinien był orzec o kosztach pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu, czego nie uczynił.

Brak rozstrzygnięcia w tym przedmiocie uzasadniał złożenie wniosku o uzupełnienie postanowienia (odpowiednio art. 351 § 1 w związku z art. 361 k.p.c.), co nie nastąpiło.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy, podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., oddalił zażalenie.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (t. jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188 ze zm.) w związku z § 6 pkt 6 w związku z § 13 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).